Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Załącznik

do Uchwały XIX/97/12

Rady Gminy Dobrzyniewo Duże

z dnia 28 lutego 2012 r.

Gminny Program

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

na rok 2012.

I. Wstęp.

Problem uzależnienia od alkoholu mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat konsekwencji jego nadużywania oraz dostępności do świadczeń terapeutycznych, związanych z leczeniem uzależnień, stale utrzymuje tendencję wzrostową. Problem ten jest znaczący zarówno w skali lokalnej, regionalnej, jak i również całego kraju. Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz wynikami polskich badań społecznych, przeprowadzanymi corocznie przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, liczbę osób uzależnionych od alkoholu szacuje się na około 700 – 900 tys., zaś osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie na około 4 mln. Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą bio – psychospołeczną. Niezależnie od skali, a także jakości podejmowanych działań, problem alkoholowy był, jest i będzie przyczyną wielu negatywnych zjawisk, zachodzących w różnych obszarach życia społecznego, ekonomicznego, ale przede wszystkim będzie zawsze wielką tragedią zarówno każdej osoby uzależnionej, jak i jej współuzależnionej rodziny. Piętno, jakie problem ten wywiera na dzieciach i ich dalszym życiu, jest bardzo silne.

Kluczową rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorządy gmin, które na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Zgodnie z treścią powyższej ustawy, samorządy gmin posiadają kompetencje do podejmowania działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gmina z racji dysponowania odpowiednią wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o swoich możliwościach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze, skierowane do społeczności lokalnej, ponieważ nadmierne nadużywanie alkoholu stanowi poważny problem, nie tylko dla pojedynczych jednostek ale i dla ogółu społeczeństwa. Zadaniem gminy jest podejmowanie takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu oraz przyczynią się do ich minimalizacji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz

Przeciwdziałania Narkomanii reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże.

Celem programu jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom nadużywania alkoholu, zmniejszanie ich rozmiaru i bieżące rozwiązywanie problemów alkoholowych, w szczególności poprzez ograniczenie szkód społecznych i ekonomicznych, związanych z nadużywaniem alkoholu, ochronę rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przed marginalizacją społeczną oraz promowanie postaw prospołecznych, tak ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy występującej z powodu nadużywania alkoholu.

Alkoholizm w obecnych czasach stały się problemem społecznym, który stanowi obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne, o szerokim zasięgu. Niniejszy program zapewnia ciągłość już podjętych działań i inicjatyw na rzecz profilaktyki oraz daje gwarancję spójnych i skoordynowanych działań na szczeblu gminnym, które są również elementem polityki realizowanej na poziomie ogólnokrajowym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest zbudowany w oparciu o zadania wynikające z zapisów zawartych w dokumentach prawnych:

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania

alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.)

- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.

Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r.

Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)

II. Analiza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże.

Zadania związane z profilaktyką uzależnienia od alkoholu są realizowane na terenie gminy przez szeroki krąg zainteresowanych jednostek i osób. W działania na rzecz aktywnej walki z uzależnieniem włączają się m.in. szkoły gminne, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, kościoły i zgrupowania religijne, Komisariat Policji, Ośrodek Pomocy Społecznej, osoby działające w Punkcie Konsultacyjnym, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podczas planowania, a następnie realizowania działań profilaktycznych, szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież. Obecnie wszystkie

Podczas planowania, a następnie realizowania działań profilaktycznych, szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież. Obecnie wszystkie placówki oświatowe działające na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże realizują zadania prewencyjne, dotyczące zapobiegania problemom społecznym, w oparciu o szkolne programy profilaktyki, zgodnie z wymogami Ustawy o systemie oświaty.

Przy tworzeniu programu szczególną uwagą objęto placówki oświatowe na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże, które poproszone o udostępnienie informacji na temat zagrożeń, występujących w środowisku szkolnym oraz proponowanych środków zaradczych, szczegółowo nakreśliły najważniejsze kierunki działań, w celu zminimalizowania zjawisk patologicznych oraz zachowań dysfunkcyjnych wśród dzieci i młodzieży.

Jako formy działań profilaktycznych, planowanych do prowadzenia i kontynuacji w szkołach, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego ze strony samorządu gminnego w ramach działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wskazuje się:

- organizowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych,
- organizowanie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych,
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu,
- zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież oraz ograniczenie dostępności do zakupu alkoholu,
- ograniczenie nowych przypadków uzależnień alkoholowych oraz degradacji psychofizycznej osób uzależnionych od alkoholu,
- organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze sportowym, edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych,
- organizowanie obozów profilaktycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- Wspieranie działań profilaktycznych, podejmowanych przez realizatorów programu.

Ponieważ wszystkie zachowania antyspołeczne podejmowane są zwykle pod wpływem nadużywania alkoholu, konieczne jest wdrażanie wszelkich możliwych środków zaradczych wobec tego zjawiska. Podejmowane działania powinny mieć charakter interdyscyplinarny. Ponadto wskazane jest, aby działaniami profilaktycznymi obejmować tak osoby uzależnione jak i współuzależnione, przebywające w najbliższym otoczeniu, (rodziny osób uzależnionych i współmieszkańców) ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Dlatego też istotnym celem, zawartym w niniejszym programie jest kontynuacja i poszerzenie katalogu działań Punktu Konsultacyjnego, który działa w Gminie Dobrzyniewo Duże. Działania podejmowane w Punkcie przyczyniają się do eliminacji, bądź ograniczenia występowania zjawisk destrukcyjnych. Jest to miejsce pierwszego kontaktu dla osób zgłaszających zaistnienie sytuacji kryzysowych, związanych z problemem alkoholowym. Pracujący w Punkcie Konsultacyjnym specjalista udziela porad, prowadzi rozmowy motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu i rodzinami osób uzależnionych (współuzależnionymi), jak również inicjuje interwencje, w przypadku ujawnienia występowania przemocy domowej.

III. **Cele programu.**

1. Rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże oraz potrzeb lokalnego środowiska, w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.

2. Kreowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych, służącej zmniejszaniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom, związanym z uzależnieniem od alkoholu, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

3. Podejmowanie współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami, w kompetencjach których znajduje się profilaktyka i rozwiązywanie problemów społecznie niepożądanych.

4. Prowadzenie na terenie szkół, świetlic, klubów, innych placówek oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych i terenach przeznaczonych do rekreacji (np. boiska sportowe) działalności edukacyjno – profilaktycznej oraz promowanie zdrowego stylu życia.

5. Kontynuacja dotychczasowych działań oraz wdrażanie nowych form pomocy terapeutycznej w Punkcie Konsultacyjnym.

6. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

7. Wspieranie realizacji szkolnych i środowiskowych imprez oraz programów profilaktycznych.

IV. Zadania programu i działania służące jego realizacji.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

a) budowanie gminnego systemu wsparcia dla osób z problemem alkoholowym, poprzez tworzenie i finansowanie placówek pomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych takich jak: kluby integracji społecznej, świetlice socjoterapeutyczne, punkty konsultacyjne, telefony zaufania oraz informacyjne,

b) wspieranie organizacji pozarządowych (np. stowarzyszeń, fundacji), grup samopomocowych, związków wyznaniowych i grup religijnych (np. schole, oazy, wspólnoty chrześcijańskie) udzielających pomocy członkom rodzin z problemem alkoholowym i osób współuzależnionych,

d) współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną, w tym m.in. z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Ośrodkami Interwencji Kryzysowej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Sądem – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi,

e) prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej, służącej upowszechnianiu informacji na temat możliwości uzyskania pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym,

f) promocja usług terapeutycznych świadczonych w Punkcie Konsultacyjnym, innych placówek publicznych, oraz organizacji pozarządowych i grup samopomocowych,

g) współpraca i współdziałanie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi, w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom alkoholowym,

h) prowadzenie rozmów interwencyjno – motywujących z osobami, wobec których zaistnieje podejrzenie o nadużywanie alkoholu, w celu zastosowania leczenia odwykowego,

i) wykonywanie czynności zmierzających do zdiagnozowania stopnia uzależnienia poprzez sporządzenie przez lekarzy biegłych z zakresu psychiatrii i uzależnień, opinii psychiatryczno – psychologicznej,

j) kierowanie wniosków do sądu, celem orzeczenia zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu, w stosunku do osób nagminnie nadużywających alkohol,

k) realizacja zadań mających na celu wspieranie, motywację oraz dążenie do podtrzymania abstynencji, po zakończonej terapii,

l) prowadzenie i finansowanie grup wsparcia, grup samopomocowych oraz terapeutycznych dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych,

m) prowadzenie interaktywnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy, w zakresie pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,

n) tworzenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie występującej w rodzinach w których istnieje problem alkoholizmu.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży:

a) organizowanie badań, sondaży, diagnoz i ekspertyz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zasobów i efektów podejmowanych działań,

b) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

c) organizowanie szkoleń i kampanii edukacyjnych oraz wdrażanie programów autorskich w dziedzinie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu,

d) udostępnienie bazy adresów i ofert specjalistycznych placówek pomocowych, funkcjonujących na terenie powiatu Białostockiego oraz województwa Podlaskiego,

e) aktywny udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych,

f) współpraca z instytucjami na terenie gminy (placówki oświatowe, instytucje kultury, kluby sportowe, organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe) oraz wspólna realizacja działań, związanych z profilaktyką oraz promocją zdrowego życia, wolnego od nałogów,

g) realizowanie pozalekcyjnych imprez edukacyjnych oraz rekreacyjno – sportowych, jako elementu oddziaływań profilaktycznych,

h) inicjowanie wraz z dofinansowaniem wypoczynku o charakterze socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,

i) współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie wczesnej diagnozy oraz interwencji, w przypadku występowania zagrożeń w środowisku szkolnym,

j) podejmowanie działań mających na celu kreowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec zagrożeń antyspołecznych,

k) wspieranie przedsięwzięć edukacyjno – profilaktycznych, opracowanych i realizowanych przez młodzież szkolną, skierowanych do grup rówieśniczych, mających na celu kształtowanie pozytywnych zachowań proabstynenckich oraz przeciwdziałanie obniżeniu się wieku inicjacji sięgania po alkohol,

l) wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu,

m) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych,

n) organizowanie i finansowanie zajęć grupowych oraz warsztatów dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.

3. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych, kościołów i związków wyznaniowych, służącej rozwiązywaniu problemów związanymi z uzależnieniami:

a) wspomaganie organizacji samopomocowych skupiających osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny przez dofinansowywanie działań o charakterze integracyjnym, podtrzymujących proces terapii osób uzależnionych i współuzależnionych, rozwijających ich aktywność w sferze profilaktyki,

b) wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, stanowiących miejsce zdrowego i trzeźwego stylu życia dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin,

c) prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska uzależnianiu się od alkoholu dzieci i młodzieży z rodzin, w których rodzice i inne osoby z rodziny są uzależnione od alkoholu.

d) organizowanie imprez okolicznościowych m.in. choinki noworocznej (zakup paczek dla dzieci z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia, rodzin patologicznych, niewydolnych wychowawczo w których występuje uzależnienie od napojów alkoholowych),

e) przeprowadzanie we współpracy ze szkołami i Gminnym Centrum Kultury konkursów o tematyce antyalkoholowej.

f) Przystąpienie do Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

g) dofinansowanie działalności placówek zajmujących się walką z uzależnieniami na terenie gminy Dobrzyniewo Duże, poprzez m.in. zakup niezbędnego sprzętu, materiałów dydaktycznych i edukacyjnych,

h) wparcie materialno – finansowe działań profilaktycznych i opiekuńczych prowadzonych w formie obozów, kolonii, zimowisk itp., dla dzieci ze środowisk dysfunkcyjnych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu,

i) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji, zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,

j) finansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno – edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia,

k) finansowanie badań lekarskich i ekspertyz z zakresu zjawiska alkoholizmu,

l) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze, w szczególności przewodniczącego i członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzyniewie Dużym, oraz pracowników służb zaangażowanych w realizację gminnego programu rozwiązywania i przeciwdziałania alkoholizmowi,

ł) organizacja oddziaływań rehabilitacyjnych oraz interwencyjno – wspierających dla

osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin,

m) Organizowanie we współpracy ze wszystkimi szkołami z terenu gminy oraz Gminnym Centrum Kultury akcji „Bezpieczne Wakacje”.

n) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

o) organizowanie szkoleń dla sprzedawców, właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż napojów alkoholowych.

p) organizowanie rekolekcji trzeźwościowych w miesiącu sierpniu.

r) zorganizowanie grupy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.

V. Realizatorzy programu.

1. Działania opisane w niniejszym programie inicjuje Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzyniewie Dużym oraz podejmuje czynności, zmierzające do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

2. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ściśle współpracuje z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami, w kompetencjach których znajduje się profilaktyka i rozwiązywanie problemów społecznie niepożądanych (mi. in. z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Kuratorami Sądowymi, placówkami oświatowymi, grupami wyznaniowymi).

3. Przedsięwzięcia związane z realizacją zadań własnych gminy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zawarte w niniejszym programie, realizuje i koordynuje Przewodniczący Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. Źródła i zasady finansowania.

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzącą z opłat, pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, pobieranych przez Gminę. Przewidywany budżet będzie wynosić 90000 zł na przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz 2235 zł rozliczenie z roku 2011.

2. Zadania realizowane w ramach programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody, ze środków PARPA, z zapisów, darowizn i innych wpływów od instytucji, osób prawnych i fizycznych oraz ze środków pochodzących z programów, wykorzystujących finanse Unii Europejskiej i programów krajowych.

VII. Kontrola efektywności programu.

1. Przewodniczący Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedkłada sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wójtowi Gminy, według potrzeb.

2. Wójt Gminy składa sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Radzie Gminy Dobrzyniewo Duże.

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach komisji.

2. Członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie za każdy dzień, w którym brali udział w posiedzeniu komisji, w wysokości 100,00 zł. (brutto).

Metryka strony

Udostępniający: **Lech Bałabat**
Wytwarzający/odpowiadający: **Leszek Dzienis**
Wprowadzający: **Leszek Dzienis**
Data wprowadzenia: **2007-04-17**
Data modyfikacji: **2012-12-17**
Opublikował: **Leszek Dzienis**
Data publikacji: **2007-04-17**